

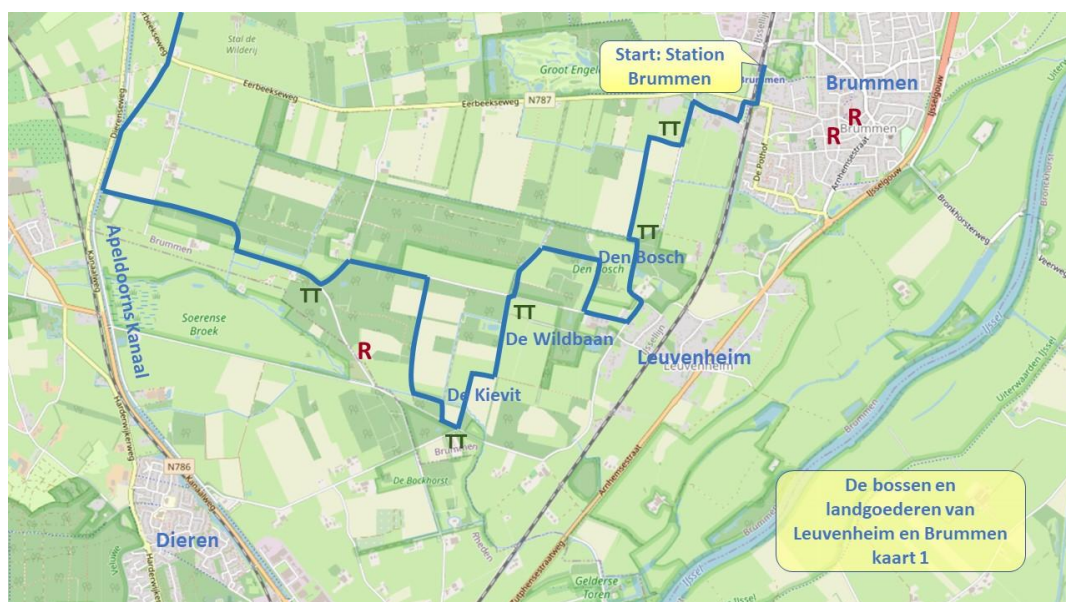

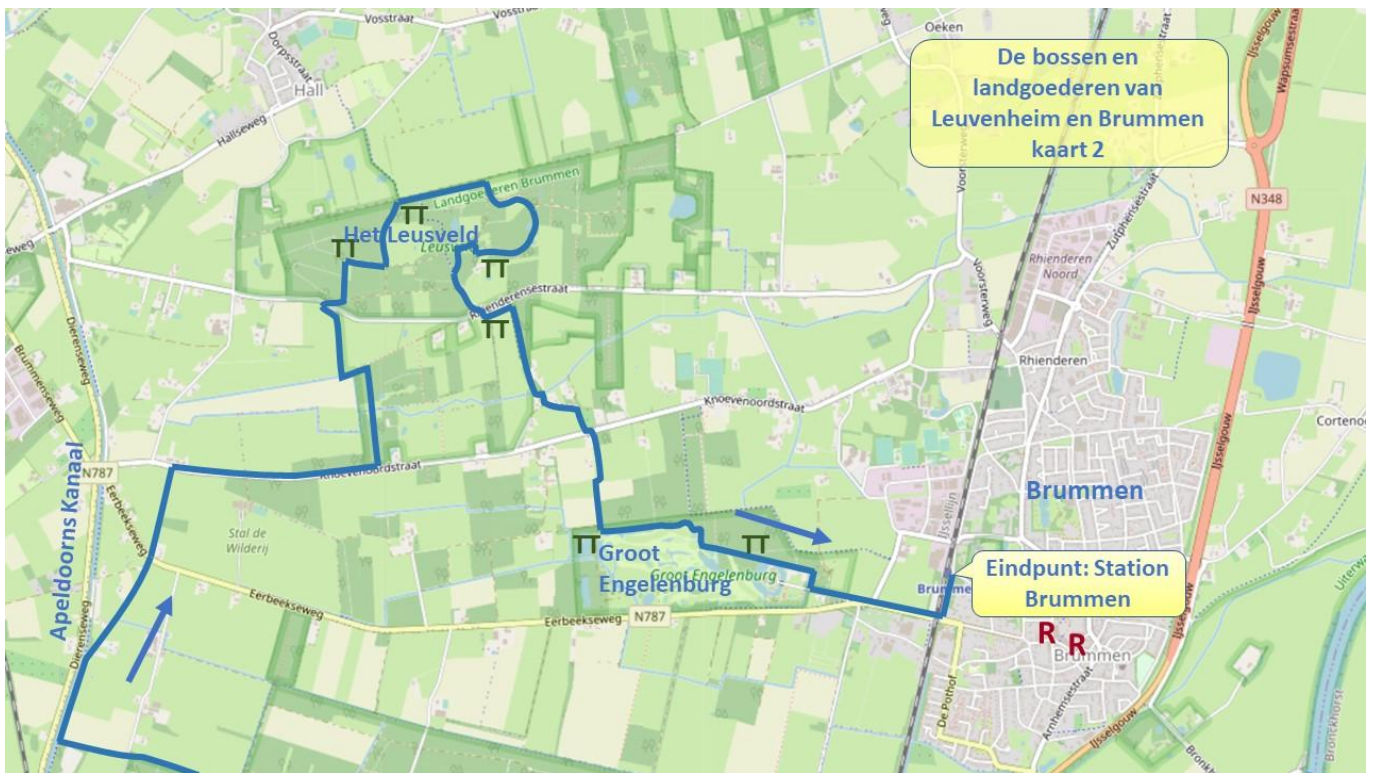
Leuvenheim en Brummen

Auteur: Dolf Logemann

Landgoederen en bossen

Het achterland van Brummen is rijk voorzien van landgoederen. En hoewel sommige pachtboerderijen behoorlijk intensief zijn, heeft het gebied nog steeds een behoorlijk kleinschalig karakter. Deze wandeling rijgt de landgoederen Den Bosch, De Wildbaan, De Kievit, Het Leusveld en Groot-Engelenburg zo veel mogelijk via bospaden en zandpaden aaneen. Omdat deze landgoederen in een kwelzone liggen, zijn de meeste bossen vochtig. Ze hebben daardoor een rijke ondergroei en in de herfst heel veel paddenstoelen. Ook passeren we de diverse beken die het overtollige water uit dit natte gebied afvoeren. Ze zijn het domein van de ijsvogel, de wielewaal en de kleine ijsvogelvlieder.

Routebeschrijving

1. Vanuit het station rechtsaf (Stationsweg)
2. Aan het eind van de Stationsweg overweg oversteken en direct linksaf, een fietspad
3. Aan het einde rechtsaf (Oude Eerbeekseweg), daarna linksaf (Hammelerweg)
4. Voorbij huisnummer 2d rechtsaf, een zandpad tussen eiken
5. Einde zandpad linksaf, je kunt hier langs de beek lopen (Leuvenheimsebeek). Na 100 m rechtsaf, een halfverhard pad

Je passeert hier het Huis Den Bosch aan je linkerkant

6. Einde van het pad, voorbij het bordje 'Bebouwde kom Leuvenheim' rechtsaf (Spankerenseweg), daarna eerste zijweg rechts (Leuvenheimseweg)

Je loopt hier langs een opmerkelijk wit gebouw. Ooit het koetshuis van het landgoed De Wildbaan, thans het woonhuis bij een moderne boerderij. Zie ook de informatie over De Wildbaan onderaan.

7. Na een kleine 300 m rechtsaf via een bospad achter een groen-metalen hek en een bordje 'Opengesteld, eigen terrein'
8. Aan het eind van het naastgelegen weiland met de bocht mee naar links
9. Einde pad: linksaf slaan, een breed graspad. Je kunt hier ook langs de watergang lopen (Oostelijke Koppelleiding)
10. Je komt uit op een asfaltweg, hier rechtsaf en vrijwel direct linksaf, opnieuw langs de watergang. Mocht je echter het pad langs de watergang hebben gekozen, dan loop je rechtdoor

Je betreedt hier het landgoed De Wildbaan.

11. Aan het einde van het pad rechtsaf, een breed graspad tussen elzen

12. Vlak voor een weiland linksaf, een smal bospad

Je passeert hier de Soerensebeek, lange tijd een rechtgetrokken landbouwsloot, die een aantal jaren geleden weer een natuurlijk uiterlijk heeft gekregen.

13. Het bospad komt uit op de Evickhorstweg. Hier rechtsaf. Daarna eerste bospad rechts inslaan
14. Je komt opnieuw bij de Soerensebeek. Deze keer sla je vóór de beek linksaf
15. Aan het einde van het paadje langs de beek rechtsaf en doorlopen tot het eind
16. Einde van het pad linksaf, via een zeer rustige asfaltweg (Leuvenheimsestraat)
17. Einde Leuvenheimsestraat linksaf (Lichtenbeltweg)
18. Na m rechtsaf bij bordje 'Lichtenbeltweg 8-10', een bankje op de hoek. Je kiest hier voor het graspad achter het groen-metalen hek en bordje 'Opengesteld'

Je betreedt hier het landgoed 'De Kievit'

19. Graspad aflopen, na 400 m rechtsaf via een graspad langs een slootje. Dit is ruim vóór een volgende boerderij en vlak vóór een korte rij eiken
20. Dit pad door de weilanden sluit aan op een breed graspad door het bos. 100 m na het begin van het bos linksaf, een breed graspad langs de rand van het bos
21. Aan het einde van het bospad een klinkerweggetje ('t Zaaibroek) oversteken en rechtdoor via een graspad tussen landbouwpercelen. Doorlopen tot op de dijk langs het Apeldoorns Kanaal (Jaagpad)
22. Op het Jaagpad rechtsaf en na 380 m schuin rechts (Elzenweg)
23. De onverharde Elzenweg geheel aflopen. Je kruist onderweg de drukke Eerbeekseweg
24. Aan het einde van de Elzenweg rechtsaf (Knoevenoordstraat)
25. Deze Knoevenoordstraat een kleine kilometer volgen, helaas een onvermijdelijk lang stuk asfalt op deze route
26. Voorbij een verkeersdrempel in deze straat tweede (!) bospad links inslaan bij een bordje Natuurmonumenten en een lage balk over het pad
27. Bospad geheel aflopen. Aan het einde links, een zandpad
28. Het zandpad met de bocht mee volgen tot aan opnieuw een asfaltweg (Rhienderensestraat)
29. Aan het einde van het zandpad linksaf via een smal langs de weg. Je volgt dit paadje circa 80 m en steekt dan de weg over. Daarna verder via een breed bospad scherp rechts

Je betreedt nu het landgoed Leusveld

30. Eerste bospad links
31. Einde bospad rechts
32. Einde van dit tweede bospad links af en doorlopen tot het eind
33. Aan het eind rechtsaf, het eerste stuk over een betonnen fietspad, daarna rechtdoor via een zandpad (Kaniestraat)
34. Op het zandige stuk eerste bospad rechtsaf. Dit pad met de bocht mee naar links volgen
35. Op een driesprong rechts aanhouden en dit pad volgen tot links het landhuis Leusveld verschijnt
36. Ter hoogte van het landhuis rechts aanhouden en vervolgens linksaf, daarna eerste pad linksaf

(anders geschreven: volg hier de geel-rode markering van het Hanzestedenpad)

37. Het zandpad voegt zich bij een betonnen fietspad. Volg dit tot aan een asfaltweg (opnieuw Rhienderensestraat)
38. Asfaltweg oversteken en met het fietspad mee naar links. In de volgende bocht iets doorlopen en via een graspad evenwijdig aan het fietspad verder
39. Het graspad voegt zich opnieuw bij het fietspad, daarna doorlopen tot aan volgende asfaltweg (Knoevenoordstraat)
40. Linksaf via fietspad en na 35 m asfaltweg oversteken en rechtdoor richting huisnummer 59
41. Dit halfverharde pad aflopen tot in het bos

Je betreedt nu het landgoed Groot-Engelenburg.

42. In het bos, bij een kruispunt van paden, linksaf, een kronkelend pad tussen beuken, langs een diepe greppel en de rand van een golfbaan. Je blijft dit smalle pad langs de greppel en de golfbaan volgen tot voorbij het landhuis 'Groot Engelenburg'. De laatste 600 m is een breed halfverhard pad
43. Aan het einde rechtsaf tot aan de oprijlaan van het landhuis, daar linksaf
44. Blijf voorbij het toegangsbord van het landgoed links lopen, eerst een smal graspad tussen eiken, daarna over het fietspad langs de Eerbeekseweg
45. Bij de spoorwegovergang linksaf, daarna ben je weer terug bij het station

Praktische informatie

Verharding: 71 procent van de route is onverhard of halfverhard

Beste tijd: het hele jaar een aangename wandeling, maar in de herfst veel paddenstoelen en herfstkleuren

Achtergrondinformatie

Landgoed De Wildbaan

De geschiedenis van het landgoed De Wildbaan gaat terug tot 1535, toen het als domeingoed werd ingericht door Hertog Karel van Gelre. Hij liet er een versterkt huis bouwen, met daarnaast een schuur en een koetshuis. Die laatste twee bestaan nog, de route loopt er bij punt 6 van de routebeschrijving langs. Ze zijn duidelijk herkenbaar als twee grote, in het wit uitgevoerde gebouwen. Sinds 1667 was het landgoed in particuliere handen, met steeds andere eigenaren. Het hoofdhuis van het landgoed werd in 1910 afgebroken en vervangen door een wit gebouw met twee trapgevels. Het staat iets verderop langs de Spankerenseweg, maar is vanaf de wandelroute wat lastiger te zien. Na de oorlog was het gebouw enige tijd een opleidingscentrum voor missionarissen en sinds 1970 is het een zorginstelling.

Het Leusveld

Anders dan De Wildbaan en Groot Engelenburg heeft Het Leusveld geen heel lange geschiedenis. Oorspronkelijk ging het om een boerderij met omliggende gronden. De eerste vermelding is uit 1685. Het dan nog kleine landgoed is dan eigendom van de gemeente Zutphen en wordt door de burgemeesters van die stad verkocht om de reparatie van de toren van de St. Walburgiskerk te kunnen betalen. Het wordt een beleggingsobject voor diverse rijke Amsterdammers. Pas in 1911 laat de danmalige eigenaar C.A.W. Nairac er een jachthuis bouwen. Het is groot genoeg om er ook te wonen en Nairac en diverse latere eigenaren doen dat ook. In 1971 koopt Vereniging Natuurmonumenten het. Het landgoed wordt in die tijd ook flink uitgebreid.

Natuurmonumenten wil het jachthuis afbreken, maar daarvoor krijgt het geen vergunning. Inmiddels is het huis een rijksmonument. Landgoed Het Leusveld heeft een geheel eigen karakter door een grote afwisseling van vochtige bossen en mooie bloemrijke graslanden. Het gebied heeft de status van Natura 2000-gebied, onder meer door het voorkomen van de kamsalamander. Ook de kleine ijsvogelvlinder komt in het gebied voor.

Kasteel Groot Engelenburg

Ook het landgoed Groot-Engelenburg heeft een geschiedenis dat rijk tot in de Middeleeuwen. Ooit was het een echt kasteel: een toren met zijvleugels en een gracht met een ophaalbrug. Dit kasteel werd echter in de Tachtigjarige Oorlog - zoals zoveel kastelen in Oost-Nederland - door de Spanjaarden verwoest. Het huidige gebouw werd in 1624 neergezet door een lid van de adellijke familie Schimmelpenninck van der Oye. Kasteel Engelenburg stond in 1684 model voor de bouw van Paleis Het Loo. Na Schimmelpenninck van der Oye hebben nog vele andere adellijke geslachten uit de Gelderse landadel het in bezit gehad, zoals de Van der Capellens, de van Heeckerens, de Van der Heijdens en de Van Lenneps. Eén van de eigenaren vond het gebouw te groot en liet dicht bij de kern van Brummen een kleiner exemplaar bouwen. Sindsdien spreekt men van Groot Engelenburg en Klein Engelenburg. Sinds 1988 is Groot Engelenburg een hotel en golfresort.

4 **Neem een abonnement!**
Meer dan 1500 wandelkaarten

voor slechts
€ 13,50